

שחזינו בה לאחרונה, נראה כי פרויקט להב"ה יחד עם פרויקט "מחשב לכל ילד" מספקים מענה יסודי לשאיפת הציבור לקרב את הפריפריה למרכז ולטפל באוכלוסייה החלשה באופן יעיל, שיביא למובילות ולקידום חברתי כלכלי.

כמי ששימש בעבר, בין השאר, גם כיועצו של שר המדע והטכנולוגיה מיכאל איתן, הנחשב לח"כ והשר המזוהה ביותר עם קידום האינטרנט וטכנולוגיית הידע לצד פעילותו לסגירת הפער הדיגיטלי בישראל, חשוב להזכיר כאן את פועלו הרב לקידום הנושא בכך שהוא היה זה שהגה את הרעיון של להב"ה, הוא היה הקופירייטר של השם ומי שנאבק בכנסת על העברת הפרויקט לעתים גם נגד עמדת הממשלה (יוקרה בין פרויקטים בנדון. בשנים האחרונות הוא עבר להתגורר בשדרות, ולמרות הקשיים שהיו לו הצליח להקים פרויקט טכנולוגי בשם "שדרות שלנו", במבנה דומה יחסית ללהב"ה, אך במסגרת מועדונים קטנים. הייתה לי הזכות לסייע בידו בעבר בפעילות לסגירת הפער הדיגיטלי כיועצו, כמו גם הזכות שנפלה בחלקי כיועצו של רה"מ אריאל שרון לסייע לחדש את פעילות פרויקט "מחשב לכל ילד" שהייתה בהקפאה כמעט שנתיים (!) בתקופת שלטונו של ברק וחודשה על ידי ממשלת שרון מול הנהלה חדשה שנבחרה לפרויקט, שמאז רק פורח וממריא.

* ד"ר איתן לסרי, ד"ר לכלכלה פוליטית ומינהל ציבורי, מרצה במכון לשלטון מקומי באוני' בר אילן, שימש בעבר כיועץ לראשי ממשלה בישראל, משמש כמנכ"ל אתגר פתרונות אסטרטגיים ויזמות,

www.etgarel.com

במודעות של המשתתפים ליכולות הסביבה הדיגיטלית, ליתרונותיה ולחסרונותיה של סביבה זו, למגוון האפשרויות שמאפיין אותה ושהיא מזמנת למשתמשים בה. בראיונות סיפרו המרואיינים על השינוי שחל בהם בעקבות הקורס, ובמיוחד ציינו את השינוי שחל בהם בעקבות החשיפה לאינטרנט. הם סיפרו כיצד האינטרנט סייע להם להבין מה האפשרויות שעומדות בפניהם בשוק העבודה, האפשרויות החברתיות, האפשרויות לפעילויות פנאי ותרבות וכדומה. הם שוחחו על דברים שהם לא היו מודעים להם כלל, ועל כך שכעת הם מבינים את האפשרויות שעומדות בפניהם. רבים מהמרואיינים דיברו על מינוף עצמי כתוצאה מהחשיפה לסביבות הדיגיטליות. עוד עלה, כי המשתתפים חשים כי הם העצימו את עצמם כתוצאה מהידע שרכשו בקורס, הם חשים כי הדימוי העצמי שלהם השתפר, ההערכה העצמית שלהם השתפרה, הם חשים מכוונות עצמית ויכולת להשתמש בטכנולוגיות מידע כאמצעי למימוש פוטנציאל אישי, חברתי ועסקי-כלכלי, למימוש מטרות ויעדים וכדומה. ברוח התקופה והמחאה החברתית

דיגיטליים הוא מתמקד בהטמעת טכנולוגיית המידע והגברת המודעות בקרב אוכלוסיות מוחלשות. הארגון מבוסס על הרעיון של הקמת מרכזים ממוחשבים באזורים שבהם יש אוכלוסיות מוחלשות, והוא מעניק נגישות פיזית למחשב ולאינטרנט למי שאין ידו משגת, הדרכה לשימוש במחשב ובאינטרנט, הטמעת שירותי ממשל זמין GOV.IL והקניית מיומנויות והרגלי שימוש באינטרנט כמקור מידע וכפלטפורמה תקשורתית וקהילתית. המרכזים פועלים במשך רוב שעות היום ומספקים שירותי הדרכה ללא תשלום. בכל מרכז קיים צוות הדרכה מיומן, כיתות הדרכה המכילות עמדות מחשב המחוברות לאינטרנט בפס רחב, וספרייה דיגיטלית עשירה, המכילה יותר מ-100 כותרים של לומדות, משחקים לימודיים, מילונים ואנציקלופדיות. הקורסים בלהב"ה נבנים בהתבסס על העקרונות שהתווה ארגון ה-OECD ובהתאמה לצורכי האוכלוסייה.

פרויקט "מחשב לכל ילד"

פרויקט "מחשב לכל ילד" הוקם על ידי מנהלי שלוש חברות הטכנולוגיה הרב לאומיות הגדולות בארץ באותה תקופה, מוטורולה, יבמ ומיקרוסופט. מייסדי הפרויקט ביקשו לפעול לצמצום הפער הדיגיטלי בדרך של הקניית מיומנויות מחשב לעובדים פוטנציאליים בתעשיית ההיי-טק. בחזונו, אלו יבואו מהשכבות החלשות חברתית-כלכלית. מייסדי הפרויקט האמינו כי תוצאות פעולתם זו יעניקו יתרון ברמה הלאומית באמצעות שיפור בסיס ההתמודדות של התעשייה מול שוקי חו"ל, בהעצמת הפרט ובהקטנת פערים בחברה הישראלית בכלל.

מסקנת המייסדים הייתה, כי מובילות חברתית תיתכן בתנאי שלפרט יהיו כישורי שימוש במחשב, אשר יתורגמו בעתיד לסקרנות וליכולת לרכוש מידע ומקצוע נדרש בתחום.

מתוצאות מחקר שביצעו ד"ר גילה זלכה ואחרים ביחס להישגי פרויקט להב"ה עולה, כי חל שינוי

במחקרים שביצעו ד"ר גילה זלכה ואחרים ביחס להישגי פרויקט להב"ה, רבים מהמרואיינים דיברו על מינוף עצמי כתוצאה מהחשיפה לסביבות הדיגיטליות. עוד עלה, כי המשתתפים חשים כי הם העצימו את עצמם כתוצאה מהידע שרכשו בקורס, הם חשים כי הדימוי העצמי שלהם השתפר, ההערכה העצמית שלהם השתפרה, הם חשים מכוונות עצמית ויכולת להשתמש בטכנולוגיות מידע כאמצעי למימוש פוטנציאל אישי, חברתי ועסקי-כלכלי, למימוש מטרות ויעדים וכדומה